

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2008. november 3.

ÉNEK-ZENE

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM**

I. ÖSSZETEVŐ**ZENEFELISMERÉS**

A feladatsor megoldására 24 pont adható. Minden feladatelem (kis betűvel jelölt kérdés) 1 vagy 0 pontot kap attól függően, hogy megoldása hibátlan vagy hibás. Plusz pont vagy tört pont (pl. 0, 5 pont) nem adható! Az áthúzott válasz nem értékelhető!

A zeneszerzők névleírásában előforduló helyesírási hibákat csak a zenetörténeti esszében szabad pontlevonással értékelni. A zenefelismerésben kizárólag a tartalmi helyesség a pontozás kritériuma!

(A zenetörténet esszé kivételével elegendő a zeneszerzők családnevének feltüntetése.)

Javítókulcs (24 pont)

1. a) (J. S.) Bach
b) h-moll szvit
c) barokk
2. a) Erkel (Ferenc)
b) Bánk bán
c) opera
3. a) (J.) Haydn
b) "Oxford" szimfónia / G-dúr (No. 92.) szimfónia
c) bécsi klasszika / bécsi klasszicizmus
4. a) (G.) Gershwin
b) Rhapsody in Blue / Kék rapszódia
c) XX. (20.) század
5. a) (L. van) Beethoven
b) „Sors” szimfónia / V. szimfónia/ c-moll (Op. 67.) szimfónia
c) bécsi klasszika / bécsi klasszicizmus
6. a) (M.) Muszorgszkij / - Ravel/
b) Egy kiállítás képei
c) nemzeti romantika / romantika
7. a) (J. S.) Bach
b) II. Brandenburgi verseny
c) versenymű / concerto grosso
8. a) Bartók (Béla)
b) Concerto
c) XX. (20.) század

II. ÖSSZETEVŐ

ZENETÖRTÉNETI SZÖVEGALKOTÁS

Zenetörténeti esszé

Javítókulcs (30 pont)

A helyesírási és nyelvhelyességi hibák nem számítanak bele az értékelésbe, ellenben az olvashatatlan, illetve az értelmezhetetlen megállapítások hibásnak minősülnek. A zenei szak kifejezések és a zeneszerzők nevének helytelen lejegyzései pontvesztéssel járnak. A zeneszerzők nevének írásakor a következő szabály érvényesül: a magyar szerzők esetében egyszer a teljes névhasználat a kötelező (pl. Bartók Béla, Kodály Zoltán, Szokolay Sándor stb.). Ha a szerző neve többször is előfordul a dolgozatban, akkor elég ha a vizsgázó csak egyszer írja ki a szerző teljes magyar nevét. A külföldi szerzők esetében elégséges a családnév megjelölése is (pl. Beethoven, Mozart, Bach stb.). Ebben az esetben a teljes névhasználatért (pl. Ludwig van Beethoven stb.) nem jár plusz pont, ám a helytelen írásmód (csak családnévre vonatkoztatva) pontvesztéssel jár.

A zenetörténeti esszé 0–30 ponttal értékelhető.

Megoldás	Pontozás
Zenetörténeti hitelesség	
Tartalmában igazodik a megadott témához; a zenetörténeti tényeket bemutatja, azok összefüggéseit hitelesen értelmezi	17 pont
Tárgyi tudásában tévedések vannak	pontvesztés arányosan
Tárgyi tudásában alapvető hiányosságok vannak	0 pont
Formai tagolás, logikai felépítés, a kifejtés tartalma, világos mondatszerkesztés	
A szöveg érthető, megfogalmazásában lényegre törő	6–8 pont
Tartalmilag megfelelő, de az írásmű gondolatvezetése, következtetései nem mindig logikusak	1–5 pont
Helytelen megállapítások, következtetések jellemzik, a szöveg felépítése esetleges	0 pont
Szaknyelv használata	
Közlései szakszerűek	4–5 pont
A szakkifejezéseket körülírja, kevésbé alkalmazza	1–3 pont
Helytelenül használja, illetve írja a szakkifejezéseket, helytelenül írja a zeneszerzők nevét	0 pont

Maximális pontszám: 17 + 8 + 5 pont, **összesen: 30 pont**

ÁLTALÁNOS ZENEI ALAPISMERETEK**Zenetörténeti kérdéssor****Javítókulcs (20 pont)**

1. b) Regölés

d) Lucázás, kotyolás

e) Betlehemes

f) Szent Miklós napja

2. 2. Wolfgang Amadeus Mozart: *Figaro házassága*

3. Giuseppe Verdi: *Nabucco*

1. Josquin des Prés: *Ave vera virginitas*

4. Carl Orff: *Carmina Burana*

Minden helyes sorszám egy-egy pontot ér.

3. századforduló / impresszionizmus / zenei impresszionizmus / XIX – XX. század / XIX – XX. század fordulójának irányzata

4. a) gregorián ének / középkor

b) korál / barokk

c) trubadúr dallam / középkor

d) Lied / romantika

5. Szó jelentése: imaterem. Többnyire egyházi, bibliai témára íródott. Többtétéles, szóló énekekre (recitativo, ária), kórusra és zenekarra íródott mű. Legjelentősebb zeneszerzői: Carissimi, Schütz, Bach, Händel...

Akkor adható a maximális pontszám, ha a vizsgázó a „az alapszó (oratórium, oratorio) eredeti jelentése, tárgya - témája, előadó apparátusa, zeneszerzői” meghatározásokat leírta. Válaszában a javítókulcstól eltérő szófordulatokkal is élhet, ezért a feladat értelemszerűen értékelendő. (Egy zeneszerző megjelölése is elégséges.)

6. szimfónia / klasszikus szimfónia

7. 20. századi zenei irányzatok nevei: (lehetséges válaszok) dodekafónia (12 hangú sor), neoklasszicizmus, folklorizmus, aleatória stb.

A sorrendiség nem számít. Amennyiben a vizsgázó egyéb, a 20. században létező irányzatot nevez meg, a válasz elfogadható.

Zeneelméleti kérdéssor**Javítókulcs (18 pont)**

A szolmizált nevek írásánál a hangnév teljes kiírása (dó, fá), vagy kezdőbetűvel való jelölése (d, f) egyaránt elfogadható!

A hangnemek jelölésénél a helyes írásmódtól (F-dúr, f-moll) való eltérés helyesírási hibának számít, ezért nem jár pontlevonás.

1. a) nagy szekund (N2), kis terc (k3)
b) re - pentaton

Minden helyes válasz egy-egy pontot ér.

2. a) Sorszerkezet, betűjelek: $A - A^5 - A^5v - A$
b) *A népdalstílus neve: új / új stílus*

Minden helyes válasz egy-egy pontot ér.

3. a) Duó: kettős, két egyforma, két azonos, vagy különböző hangszer együttes játéka, együttese.

- b) Tercett: zenemű vagy annak részlete három énekhangra, hangszeres kísérettel vagy anélkül.

A feladat értelemszerűen javítandó, a válasz más szófordulatokkal is kifejezhető.

4. a) röviden
c) szaggatottan

5. a) C-dúr párhuzamos mollja: a-moll, előjegyzés: 0

- b) e-moll párhuzamos dúrja: G-dúr, előjegyzés: 1 #

- c) D-dúr párhuzamos mollja: h-moll, előjegyzés: 2 #

- d) d- moll párhuzamos dúrja: F-dúr, előjegyzés: 1 *b*

6. W. A. Mozart: Zongoravariáció Téma (KV. 353)

A hármashangzatok nevei: dúr (alap), szűk / szűkített (alap)

Elégséges, ha a hangzatokból csak egyet-egyét karikáz be a vizsgázó.

